
Fra: niels ahlberg [mailto:homesweethome@info.dk]
Sendt: 26. februar 2010 09:07
Til: Gitte Ravn Jensen
Emne: supplement til 'tvang af kreative'

Ja - vi må lige ha' lov at forstyrre igen.

For at afdække misforståelser og afhjælpe manglende informationer, følger her en uddybning af det måske mest nærliggende spørgsmål til vores opfordring om ny lovgivning omkring ophavs- og brugsrettigheder.

Den første tilbagemelding vi modtog på vores opfordring lød nemlig:

"det fremsendte eksempel er jo et spørgsmål om et aftaleforhold, som bør reguleres af parterne på arbejdsmarkedet."

og til det er vores svar:

At man umiddelbart vil mene, at her 'bare' er tale om en aftale indgået mellem to parter. Men det er langfra tilfældet - der er tale om et hul i loven, som bliver udnyttet helt urimeligt, og det er derfor, vi henvender os til jer.

Og for en god ordens skyld - vi henvender os IKKE som Iben & Niels Ahlberg. Vi henvender os på vegne af alle, der arbejder med og lever af egne kreative idéer.

For en aftale mellem to parter på arbejdsmarkedet har som udgangspunkt muligheden for enten et valg
- altså jeg kan gå et andet sted hen med min vare og få den afsat

eller en kompensation
- køber betaler en rimelig kompensation for tilbudte vare.

I vores tilfælde findes ikke et valg.

Lidt historie:

Før i tiden som fasttilknyttet freelancer fik vi tildelt et antal sider der skulle fyldes hver uge/måned - vi fandt på idéerne - så et grønt lys til at udføre dem - vi fik en symbolsk dækning af prod.omkostningerne og en sidepris

som kun kunne blive til en indtægt man kunne leve af hvis man var lynhurtig, flittig og vild med jobbet. Man måtte iøvrigt ikke arbejde for andre end dem herhjemme. Så fandt bladhusene ud af at det var til deres fordel at vi bare var løse freelancere - så kunne de slippe for den symbolske dækning af prod.omkostninger og de kunne vælge og vrage imellem os og lade os konkurrere indbyrdes, og de kunne presse priserne ned. Priserne pr. side er ikke steget i 25 år, og i perioder har de samtidig sat antal af sider ned på hver sag. Endnu en forringelse af vilkår. Pension, feriepenge osv. har i 25 år været som en by i Rusland, og freelancere skal ikke blive syge - for der er ingen hjælp at hente nogen steder. Og der er heller ikke noget med at ha' syge børn. Vi havde selvfølgelig rettighederne til eget arbejde. I løbet af de 25 år vi har været i branchen, har der ikke været nogen udvikling i den pris vi opnår hos bladene - typisk en sidepris. Vi fik altså samme sidepris i dag, som vi fik for 25 år siden - indtil foråret 2009, hvor alle blade samtidig begyndte at presse prisen p.g.a. den om-sig-gribende krise. Som altid accepterede vi bladenes beslutning - man skal jo her huske på størelsesforholdet. Bonnier - frk. freelancer, vej lige omsætningen - magtforholdet. Altså vi er en temmelig stor flok freelancere, der takket være at vi har specialiseret os indenfor hver vores niche (og af interesse for faget) fylder 60-70 % af de danske uge- og månedsblade med redaktionelt stof. Priserne er skruet ned, så vi kun ved at dygtiggøre os er i stand til at levere et kvalitetsmateriale, der også kan bruges i/sælges til udenlandske medier, fordi vi som alle andre 'kunstnere' eller kreative hoveder i hvert fald - har fuld og ubegrænset rettighed over eget materiale.

Så er det kæden hopper af - fordi:

Bladhusene får p.g.a. svigtende annoncører og store (nu fejlslagne) investeringer udsigt til røde tal på bundlinien.

Vi får straks dikteret prisnedsættelser - accepteret. Bladhusene indfører købestop - og forventer at vi har artikler og reportager liggende på lager til der er brug for dem, i stedet for at bladhusene har lageret. Igen har vi jo ikke rigtig andet valg end at acceptere. Vi går altså igennem 8-9 måneder med en meget begrænset omsætning, og så er det at 'bomben' springer, og vi bliver præsenteret for en leverandør-kontrakt, hvor i første omgang Aller, kræver fuld brugsret over alt materiale - (du har kontrakten i vores første mail).

Accepterer vi ikke kontrakten - kan vi ikke arbejde med Aller. Og - får vi at vide, vi kan lige så godt opgive at stritte imod, for Egmont og Bonnier vil komme med tilsvarende krav. Som vi også har set nu. Vi har altså ikke rigtig noget valg.

Nej - her er ikke tale om et aftaleforhold, som bør reguleres af arbejdsmarkedet. Her er tale om tvang - som Aller også selv kalder det - 'en tvangsbolle' - der gør, at bladhusene lovligt kan tvinge os til at afgive vores rettigheder.

Vi kan da bare sige nej!

- ja og dø af sult - for vi har ikke andre steder at gå hen.

Vi kan da bare begynde at arbejde med noget andet!

- jeg behøver ikke minde om arbejdsløshedstal - besparelser - krisen - har også ramt andre brancher. Husk det er ikke kun undertegnede 'fru og hr ahlberg' det her rammer, Aller fortæller at de har sendt 500 kontrakter ud til freelancere. Hvor mange freelancere bliver berørt hos Egmont og Bonnier? Og hvor mange vil blive berørt i dagspressen, de elektroniske medier, TV, radio osv. osv.?

Vi kan da bare sige ja

- nej for vi kan ikke opnå en betaling, der kan give os arbejdsro til at finde nye historier, skabe nye billeder. Ingen penge - ingen kreativitet.

Her er på ingen måde tale om et 'normalt' aftaleforhold. Og her er ikke tale om en isoleret branche - for lykkes dette 'stunt' for mediehusene, vil andre finde tilsvarende indtjeningsmuligheder. Husk på at både Aller og Egmont har vist interesse for TV", og fremtidens medieplatforme vil skabe uendelige muligheder for udnyttelse af rettigheder.

For at beskytte ALLE kreative - fotografer, skribenter, musikkere, billedkunstnere, dansere osv. osv. osv. og sikre et fortsat flow i dansk kulturliv er I nødt til at ændre loven om ophavsret, så de udøvende kreative IKKE kan tvinges til at afgive de rettigheder, der er deres eksistensgrundlag. Helt på linie med, at man ikke bare kan fyre en gravid, eller at hverken Kongehuset eller jeg kan købe en enkelt litografi af Kvium, og så forlange at han ikke må sælge resten - dem skal jeg nok sælge, og jeg vil iøvrigt også ha' lov til at lave så mange kopier som jeg

har lyst til og sælge dem også - og nej hr. Kvium - du får ikke en øre mere end hvad du forlangte for litografi nummer 1.

Kvium har et valg, for han er Kvium - vi andre længere nede i det kulturelle hiraki har ikke valget.

Så jo - I har afgjort noget 'lovæssigt' at gøre - I skal beskytte de små kreative mod tvang og overgreb - tænk lidt over ordet som Aller brugte - 'TVANGSBOLLE' - hvem har lyst til at blive tvangsbollet?

- vi har ikke - og i øvrigt er det strafbart i alle andre sammenhænge.

Med venlig hilsen

Iben & Niels Ahlberg

Home Sweet Home

+45 48 30 37 18